

Lapsivaikutusten arviointi:
oppilaiden kuuleminen Jokioisten kunnan
Kuuman koulussa
19.3.2019

Kuva: 1-2 luokkalaisen piirustus, unelmien koulussa voisi olla etsivätoimisto, jossa voi tutkia salaisia juttuja.

Aino-Maija Pelto-Huikko

Sisällys

JOHDANTO	2
1. Kuuman koulun 1-2 luokka	3
2. Kuuman koulun 3-4 luokka	5
3. Kuuman koulun 5-6 luokka	8
JOHTOPÄÄTÖKSET	10

JOHDANTO

Jokioisten kunta harkitsee kouluverkon muuttamista. Asiaan liittyen Jokioisten kunnassa tehdään lapsivaikutusten arviointi Kuuman koulussa. Kyseessä ensimmäinen lapsivaikutusten arviointi Jokioisten kunnassa.

Toteutin sivistystoimenjohtaja Jari Sillanpään pyynnöstä lasten kuulemisen Kuuman koulun oppilaille tiistaina 19.3.2019 osana lapsivaikutusten arviointia. Oppilaiden kuuleminen tapahtui suunnitelman mukaisesti, sivistystoimenjohtajan toiveiden sekä THL:n ja MLL:n ohjeistusten pohjalta.

Jokaista yhdysluokkaa kuultiin erikseen, luokanopettajan ollessa läsnä koko ajan. Sivistystoimen johtaja Sillanpää hoiti tiedottamisen Kuuman koulun oppilaiden huoltajille.

Raportista selviää yhdysluokittain, miten kuuleminen toteutettiin ja mitä tuloksia saatiin. Aineisto kerättiin nimettömänä.

1. Kuuman koulun 1-2 luokka

Kuuman koulun 1-2 luokkalaisilta toivottiin piirustusta, jossa olisi heidän unelmiensa koulu. Lisäksi he saivat yksin tai yhdessä kaverin kanssa kuvata koulusta mieleisensä paikan. 1-2 luokan oppilaita on yhteensä 17, joista paikalla oli 15. 13 oppilasta piirsi kuvan. Kaksi oppilasta ei halunnut piirtää, heille mieluisampaa oli valokuvaaminen.

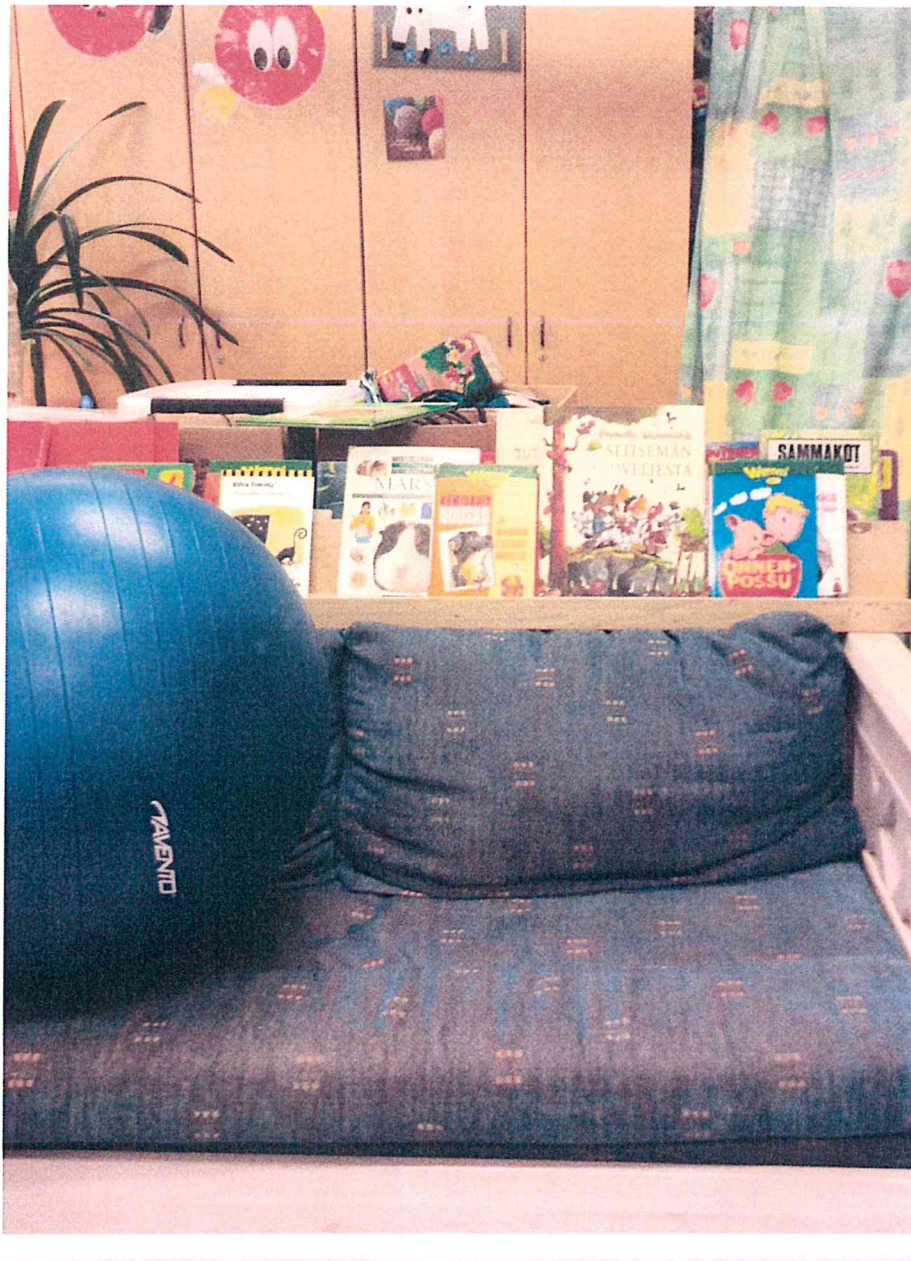
Unelmien koulu -aiheen pohjalta, kahdeksan oppilasta piirsi Kuuman koulun. Neljä oppilasta piirsi erilaisia liikuntahalleja, joissa voisi pelata sählyä, koripalloa, lentopalloa, jääkiekkoa ja jalkapalloa. Kolme oppilasta piirsi kuvan kiipeilytelineestä, merirosvolaivateemalla ja trampoliineilla. Kaksi oppilasta toivoi koulussa olevan etsivätoimistoja ja paikan, jossa voi tutkia salaisia juttuja, kuten kasveja. Niin ikään kaksi oppilasta toi kuvissaan ilmi, että isompi atk-luokka olisi kiva. Yksittäisinä havaintoina kuvista oli tulkittavissa, että tärkeänä pidettiin sitä, että koulu on pieni ja että koulussa olisi uima-allas ja sateenkaaren väriset seinät. Lisäksi toivottiin teemapäiviä, kuten koirakoulua, sekä koulun pihaan omenapuuta, josta voi ottaa välipalaa. Yksi oppilas toivoi isompaa koulukyytikalustoa, jotta jaloille on enemmän tilaa sekä enemmän opettajia kouluun.

Oppilaat ottivat yhteensä kuusi kuvaa koulusta. Kaksi kuvaa otettiin kiipeilytelineestä. Yksittäisiä kuvia otettiin jalkapallokaukalosta, piha-alueen aidan yksityiskohdasta (sammalkuvio), oman luokan lukunurkkauksesta sekä työskentelystä i padin kanssa.

Kuva 1-2 luokka: kiipeilyteline koettiin mieluisaksi paikaksi Kuuman koulussa.

Johtopäätöksenä piirustuksista ja oppilaiden ottamista kuvista voi päätellä, että yli puolet 1-2 luokan oppilaista pitää Kuuman koulua unelmien kouluna. Kuvien perusteella liikuntapaikat koulun pihalla olivat mieluisia, mutta kuitenkin piirustusten valossa niitä toivottiin lisää ja että olisivat monipuolisempia. Myös atk-opetusta pidettiin hyvänä asiana, mutta toivottiin isompia atk-luokkia.

Kuvat 1-2 luokka: Oman luokan lukunurkkaus koettiin mukavaksi paikaksi.

2. Kuuman koulun 3-4 luokka

Kuuman koulun 3-4 luokkalaisilta kysyttiin mikä koulussa on parasta? Mitä ajatuksia herättää se, että kaikkien koulu vaihtuu jollain aikataululla? Millaisia positiivisia ja negatiivisia ajatuksia oppilailla on koulun vaihdosta?

Oppilaat saivat alustuksen jälkeen keskustella luokkakaverin kanssa aiheesta ja sen jälkeen jokaisella oli mahdollisuus nimettömänä vastata paperille. 3-4 -luokkalaisille annettiin myös mahdollisuus kuvata yksi mieluinen paikka nykyisessä koulussa, yksin tai yhdessä kaverin kanssa. Luokassa 18 oppilasta, joista paikalla 16.

Mikä on omassa koulussa parasta?

- oman luokan opettaja (6)
- kaverit (3)
- ei paljoa ihmisiä, vähän oppilaita (3)
- Kuuman koulu itsessään (2)
- apua saatavilla, autetaan
- lyhyt koulumatka
- mukavia opettajia
- luokkaretket
- välitunnit
- ruoka, erityisesti makaronilaatikko ja pinaattilätyt

Yksi oppilas kirjoitti, ettei halua vaihtaa koulua.

Oppilaat ottivat yhteensä kahdeksan kuvaa suosituimmasta paikasta Kuuman koulussa. Rummut pääsivät kahteen kuvaan, yksittäisiä kuvia otettiin atk-luokasta, eskaritiloista, kirjastosta, jalkapallokaukalosta ja koulun piha-alueesta. Yksi kuva otettiin tilanteesta, kun koulu on loppunut ja lähdetään kotiin.

Vastauksista voi päätellä, että oman luokan opettajaa pidetään tärkeänä ja muutenkin koulussa on mukavia opettajia. Pieni koulu ja koulun henkilömäärän pienuus koetaan hyväksi asiaksi. Koetaan, että apua on saatavilla ja sitä tarvittaessa annetaan. Kaverit ovat tärkeitä sekä luokkaretket ja välitunnit.

Kuvista voi päätellä, että rummuilla soittelu on mukavaa, liikunta-alueet ovat mieluisia ja sekä oman koulun pieni kirjasto. Ilmeisen mukavaa on myös koulupäivän loppuminen ja kotiin lähtö.

Kuva 3-4 luokka: Rummuilla soittelu koettiin mukavaksi 3-4 luokkalaisten keskuudessa.

Mitä positiivisia vaikutuksia koulun vaihdolla voisi olla?

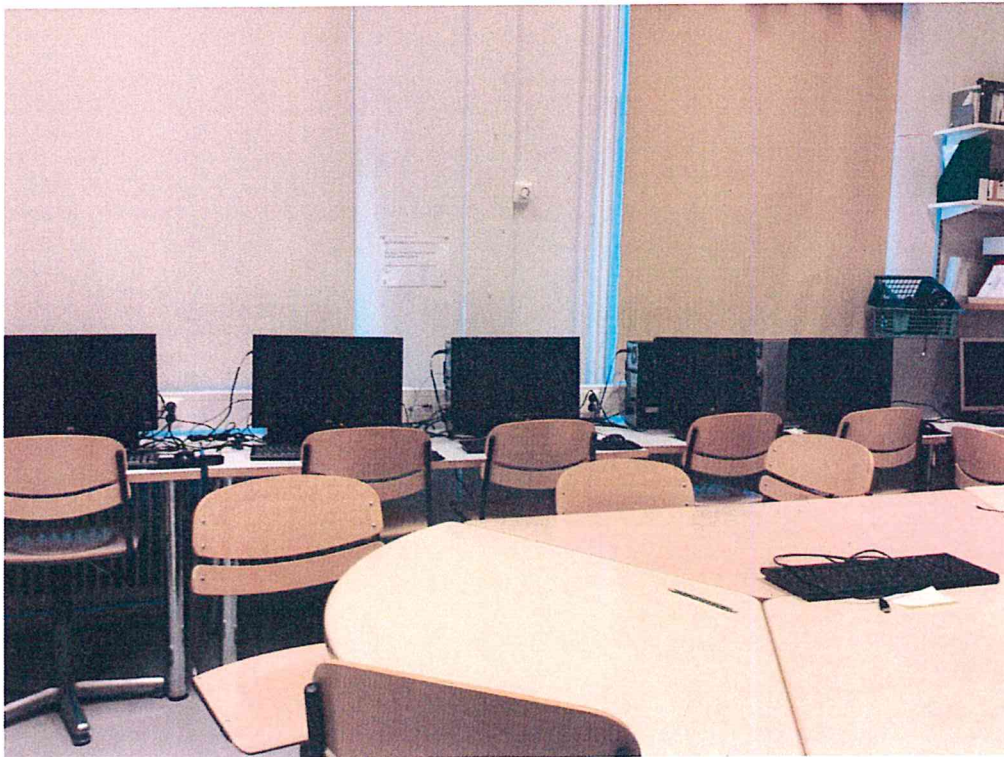
- saa käyttää vapaammin puhelinta (4)
- enemmän kavereita (3)
- parempi oppimisympäristö (2)
- uudet tilat (2)
- liikuntasali (2)
- välituntitilat (2)
- isommat luokat ja luokkakoot (2)
- oppii enemmän
- isompi piha
- uusia kavereita
- vähän kiusaamista
- Paanalle muutto itsessään

Mitä negatiivisia vaikutuksia koulun vaihdolla voisi olla?

- koulumatka pitenee (3)
- kiusaaminen mietityttää
- nykyisten kavereiden menetys, luokkien ja kavereiden hajotus
- mahdollinen muutto

Koulun vaihdolla on selkeästi enemmän positiivisia kuin negatiivisia vaikutuksia. Listauksesta näkyy, miten puhelimen käytön mahdollisuus koulupäivien aikana koetaan mieluisaksi, kuin myös uudet, monipuoliset tilat ja kaverit. Negatiivisiksi asioiksi koettiin koulumatkan piteneminen. Kiusaamisen mahdollisuus mietityttää sekä mitä tapahtuu kaverisuhteille, miten luokat hajotetaan ja muodostetaan uudelleen.

Kuuman koulun 3-4 luokkalaisista valtaosa kirjoitti, että ei halua Miinan koululle, vaan Paanan koululle.

Kuva 3-4 luokka: ATK-luokka oli monen mielestä mieluisin paikka Kuuman koulussa.

3. Kuuman koulun 5-6 luokka

Kuuman koulun 5-6 luokkalaisilta kysyttiin miltä tuntuu lähestyvä koulun vaihto? Miten kokevat koulun vaihdon? Mitä positiivista ja mitä negatiivista koulun vaihdossa heidän mielestään on? Luokassa on 12 oppilasta, joista paikalla oli yhdeksän. Paikalla oli myös yhdysluokan ainoa vitosluokkalainen.

Mitä positiivisia vaikutuksia koulun vaihdolla on?

- uusia kavereita (8)
- sisävilittunnit (5)
- näkee kavereita (5)
- pääsee bussilla kouluun (3)
- uusia kouluaineita (3)
- iso koulu (2)
- pääsee uuteen kouluun
- uusia kouluaineita
- parempi opetus
- uusi luokka
- paremmat tuolit
- liikuntasali
- paljon jo tuttuja Paanalla
- enemmän mahdollisuuksia kuin muissa kouluissa

Mitä negatiivisia vaikutuksia koulun vaihdolla on?

- koulupäivät pitenevät, bussimatka pitenee (5)
- kouluaineet vaikkenevat, kouluaineissa pärjääminen aiheuttaa stressiä (3)
- kaveriporukan vaihtuminen
- koulumenestyksen lasku
- ulkonäköpaineet mietityttävät
- pääseekö kaverin kanssa samalle luokalle?
- isot luokkakoot
- kiusaaminen ja syrjityksi tuleminen mietityttävät

Taas on huomattavissa, että positiivisia asioita on enemmän kuin negatiivisia. Isoa koulua pidetään sekä hyvänä että huonona vaihtoehtona. Toisaalta taas ison koulun mahdollisuudet, isot tilat, liikuntasali ja sisävälitunnit koetaan positiivisiksi asioiksi. Kaverit koetaan tärkeiksi, mutta oppilaita mietityttää miten luokat muodostetaan Paanan koululla. Koulupäivien piteneminen koetaan negatiiviseksi asiaksi, mutta myös linja-autolla liikkuminen positiiviseksi asiaksi.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Suurin osa 1-2 luokkaisista piti Kuuman koulua unelmien kouluna. Liikunta- ja välituntialueet olivat mieluisia, mutta kuitenkin 1-2- ja 3-4- luokkalaiset toivoivat niihin parannusta.

Lapsivaikutusten arvioinnin perusteella koulun vaihto koetaan pääasiassa mieluisaksi. Koulun vaihdolla oli 3-4- ja 5-6- luokkalaisten vastausten perusteella enemmän positiivisia kuin negatiivisia vaikutuksia. Paljon mietitytti 3-4- ja 5-6 luokkien vastauksissa kaverit ja luokkien muodostus, kun koulu vaihtuu.

Valtaosa 3-4 luokkalaisista piti tärkeänä oman luokan opettajaa ja vahvasti tuli esille tahto siirtyä mieluummin Paanan koululle kuin Miinan koululle.

5-6- luokkalaiset olivat selvästi koulunvaihtoa ja Paanalle siirtymistä pohtineet. Vastauksista näkyi uutuuden innostus, mutta toisaalta jännitys, mikä koulun vaihdosta väkisinkin tulee. 5-6 luokkalaisia kovin mietitytti luokkien muodostus ja kaverisuhteet.

Ryhmäytymistä ja koulun vaihtoa voisi helpottaa, se että oppilaat saisivat hyvissä ajoin ennen uuden lukuvuoden alkua tietää, miten uudet luokat muodostetaan ja ketkä kaikki ovat samalla luokalla.

Muutos aina jännittää, mutta tämän raportin perusteella muun muassa opetushenkilökunta pystyy kiinnittämään erityisesti huomioita asioihin, jotka aiheuttavat oppilaille jännitystä ja stressiä muutosvaiheessa. Koulun vaihdon yhteydessä kannattaa kiinnittää huomiota, että oppilaille on riittävästi tutustumis- ja ryhmäyttämispäiviä. Lisäksi kannattaa edelleen huomiota, että koulun sisä- ja ulkovälituntitilat ovat toimivia ja viihtyvyyttä lisääviä.